

magazine
voor wie
Nederlands
studeert

NUMMER 5 / 2024

Dit is Diest

KATERYNA

SAEIDEH

SAEIDEH UIT IRAN SPREEKT MET
KATERYNA UIT OEKRAÏNE

**'Op 28 mei sta ik op
het podium van het
cultureel centrum!'**

+ studeren voor je rijbewijs & een diploma middelbaar onderwijs

Wat was het gelukkigste moment van jouw leven?

Trouwen, een kind krijgen of je diploma behalen: wanneer was jij heel gelukkig?

FARDOWSA KOMT UIT SOMALIË EN WOONT 1 JAAR IN BELGIË. ZE VOLGT NEDERLANDS, MODULE 2.2, BIJ CVO VOLT.

'Mijn moeder is gestorven toen ik 13 jaar was. Mijn gelukkigste momenten waren toen zij nog leefde, en wij samen kookten voor onze familie.'

SALAH KWAM 1 JAAR GELEDEN VAN PALESTINA NAAR BELGIË. HIJ STUDEERT NEDERLANDS BIJ LIGO.

'De dag dat ik in België aankwam, dat was de gelukkigste dag van mijn leven. Hier in België kan ik studeren, werken en voetballen. In mijn land is er oorlog en ik had daar geen toekomst.'

SEREVAN KWAM 2,5 JAAR GELEDEN VAN SYRIË NAAR BELGIË. ZE IS GETROUWD EN HEEFT 2 ZOONTJES.

'Het gelukkigste moment van mijn leven was de geboorte van mijn oudste zoon, Arif. Moeder zijn is soms moeilijk, maar mijn leven is mooier met mijn kinderen.'

MOHAMMED KOMT UIT SENEGAL EN WOONT 5 MAANDEN IN BELGIË. HIJ VOLGT DE CURSUS NEDERLANDS 1.2 BIJ CVO VOLT.

'Mijn papa woont al lang in België. Ik wilde bij hem wonen, maar ik kreeg geen visum. Vier jaar heb ik gewacht. De dag dat ik een visum voor België kreeg, was de beste dag van mijn leven.'

SALAH STUDEERT NEDERLANDS BIJ LIGO. HIJ KOMT UIT SYRIË EN HIJ WOONT 5 JAAR IN BELGIË MET ZIJN VROUW EN 4 KINDEREN.

'Vandaag! Het is de eerste schooldag van mijn jongste zoon, Nour. Ik ben gelukkig omdat mijn zoon in België een mooie toekomst kan hebben.'

SARA VOLGT DE MODULE NEDERLANDS 3.1 EN EEN OPLEIDING VOOR SOCIAAL TOLK. ZE IS GEBOREN IN PALESTINA.

'Ik ben samen met mijn familie in 2020 verhuisd van Palestina naar Oekraïne. Na 1,5 jaar heb ik daar examen gedaan voor de universiteit. Het examen was in de Oekraïense taal en over de Oekraïense cultuur, maar ik was geslaagd!'

ELKE DAG SAMEN LEUKE DINGEN DOEN

Tarsenaal is een plaats in Diest waar iedereen welkom is voor leuke activiteiten, cursussen en workshops. Je kan samen met andere mensen fietsen, zingen, naaien en spelletjes spelen. Elke dag zijn er andere activiteiten. Als je houdt van fitness, dan kan je elke dinsdag aquagym doen in het zwembad. Ben je een creatieve persoon? Ga dan op vrijdagmiddag naar Tarsenaal om te tekenen en te schilderen.

Info: 013/35 77 72 of stuur een e-mail naar hannah.vanpassel@diest.be of ga naar Tarsenaal, Hasseltsestraat 31.

14 TOT 16 JUNI

FEEST IN DE STAD

Juni is in Diest de maand van het stadsfestival *Supermercado*. Op vrijdag kan je op de Grote Markt iets drinken of eten en luisteren naar dj's. Zaterdag is het *Fiesta Mercado* met theater, straatanimatie, markt en veel muziek. Heb je kinderen? Dan moet je zondag zeker naar *Mercado Familia* voor een namiddag familieplezier.

Info: supermercado.be

ELKE DONDERDAG IN JULI & AUGUSTUS

PRAATCAFÉ

Wil je tijdens de zomer je Nederlands blijven oefenen? Kom dan naar *Zomerbabbels*. In de vakantiemaanden kan je elke donderdag tussen 10u en 12u Nederlands praten bij een kopje koffie of thee. Iedereen is welkom in de cafetaria van Tarsenaal in de Hasseltsestraat.

Inschrijven kan via diversiteit@diest.be.

CAROLINE JULIEN

ELKE VRIJDAGVOORMIDDAG SPEELMOMENT

Elke vrijdag organiseert Huis van het Kind het peuterspeelpunt. Tussen 9u30 en 11u30 kan je baby of peuter van 1 of 2 jaar spelen met andere kindjes. De mama's en papa's kunnen ondertussen praten met elkaar en koffie of thee drinken. Op 24 mei en 14 juni zijn er speciale activiteiten: knuffelturnen en yoga. Voor deze gratis activiteiten moet je reserveren. Is er geen speciale activiteit? Dan moet je niet reserveren.

Info en reserveren: huisvanhetkinddiest.be

KATERYNA VERTELT EN ZINGT IN HET NEDERLANDS

'Een maand woonde ik onder mijn bed, nu ben ik nergens bang voor.'

KATERYNA

SAEIDEH

Saeideh komt uit Iran en studeert Nederlands bij CVO Volt. Op 28 mei gaat ze met haar klas naar Den Amer, het cultureel centrum in Diest. De cursisten gaan kijken naar de muziektheatershow *Dag Vreemde Man*. Kateryna komt uit Oekraïne en ze is een van de mensen die op het podium zullen staan.

Saeideh: 'Hoe komt het dat jij meedoet in deze show?'

Kateryna: 'Vorig jaar kregen alle cursisten Nederlands een e-mail. De organisatie *Theater van A tot Z* zocht mensen die uit een ander land komen en muzikaal talent hebben. Meer dan 150 mensen hebben gereageerd en 50 mensen mochten een auditie doen. Tijdens de auditie moesten we twee liedjes zingen. Daarna hebben ze 20 mensen gekozen voor de show. We hebben een half jaar samen geoefend, twee of soms drie dagen per week.'

Saeideh: 'Waarom wilde jij graag meedoen?'

Kateryna: 'Toen ik zeven jaar was, stond ik de eerste keer op een podium. Ik heb gestudeerd aan de muziekacademie en ik heb 20 jaar ervaring met muziek spelen en muziekles geven. De show is voor mij een kans om iets te doen met mijn ervaring. Muziek is mijn leven.'

Saeideh: 'Waarom heet de show *Dag Vreemde Man*?'

Kateryna: 'De meeste acteurs en zangers komen uit een ander land. We zijn dus vreemde mensen in België. *Dag Vreemde Man* is ook de titel van een liedje dat we zingen in de show. We zingen allemaal Nederlandstalige liedjes en tussen de liedjes vertellen we over ons leven in België. Sommige verhalen zijn grappig, andere verhalen zijn triestig. Mijn stukje tekst is: "Ik weet wat oorlog is. Een maand woonde ik onder mijn bed, nu ben ik nergens bang voor. Soms voel ik mij een toerist in mijn eigen leven. Ik leef in een zee van verdriet. Beetje bij beetje leer ik zwemmen, en ik weet, de meeste problemen die ik heb, zijn luxeproblemen." Veel mensen weten niet hoe moeilijk het is voor anderstaligen om in België te zijn, zonder geld, zonder taal, zonder hoop.'

GENIETEN VAN GEWONE DINGEN

Saeideh: 'Jullie hebben de show al meer dan twintig keer gespeeld. Hoe was het?'

Kateryna: 'Het is fantastisch om samen te werken met een team van getalenteerde mensen. We hebben op het podium gestaan in Brussel, Antwerpen en Leuven, maar ook in Boedapest en Wrocław. Daar speelden we voor studenten Nederlands aan de universiteit. We hebben ook mooie reacties gekregen van het publiek. Het leukste moment voor mij persoonlijk is mijn solo. Ik zing het liedje *Laat me* van de Nederlandse zanger Ramses Shaffy. Als ik alleen zing, voel ik me speciaal. Het is moeilijk om in het Nederlands te zingen en te spreken, maar het is ook heel mooi. De artiesten spreken Nederlands met elkaar, dus ik heb veel Nederlands geleerd dankzij de show.'

Saeideh: 'Is dit nu jouw job?'

Kateryna: 'Nee, ik werk als vrijwilliger mee aan *Dag Vreemde Man*. Mijn job is kinderbegeleider in De Prins. Voor en na school doe ik activiteiten met de kinderen. We voetballen, tekenen of spelen spelletjes. Ik werk nu deeltijds en mijn contract stopt eind juni. Ik zou graag werken als muzikant of lerares, de jobs die ik had in Oekraïne. Maar als ik hier als lerares wil werken, moet ik zonder fouten praten. Dat is heel moeilijk, misschien hopeloos.'

Saeideh: 'Ik vind dat je al heel goed Nederlands spreekt. Hoe heb je de taal zo snel geleerd?'

Kateryna: 'Ik had een speciaal systeem. Na de les Nederlands keek ik thuis op de website nedbox.be naar een video van maximaal twee minuten. Ik schreef alle nieuwe woorden op die ik hoorde in de video. Dan keek ik 20 keer terug naar dezelfde video, met het papier met de moeilijke woorden. Daarna keek ik weer 20 keer

naar de video zonder het papier met de tekst. Voor mij was het een goede combinatie van luisteren, schrijven en lezen. Ik oefende elke dag na de les nog twee à drie uur thuis. Nu volg ik de cursus 3.2 online. Ik moet een boek lezen van 280 pagina's. Dat is niet gemakkelijk, maar ik wil beter en beter worden.'

Saeideh: 'Heb je nog advies voor nieuwkomers?'

Kateryna: 'Niet bang zijn. Doe alles wat je kan. Het is beter een fout te maken dan niets te doen. Ik neem elke kans. Grote plannen voor de toekomst maken, dat doe ik niet meer. Wij hadden een gewoon leven in Oekraïne en op een dag was het om 5 uur 's morgens plots oorlog. Ik heb geleerd dat een situatie kan draaien. Daarom wil ik alles nu doen want later kan het te laat zijn. Ik wil genieten van elk moment. Als ik vrije tijd heb, gaan we een wafeltje eten in Brussel. Ik wacht niet en geniet van kleine, gewone dingen.'

DRIE KATTEN, TWEE KINDEREN, EEN HOND

Saeideh: 'Heb je nog tijd voor hobby's?'

Kateryna: 'Ik zing in het Barbarakoor en het kerkkoor van Diest, en ik speel concerten met het Catharinakoor. Als iemand doodgaat, zing ik ook in de kerk van Assent tijdens de ceremonie. In Oekraïne deed ik MMA, dat is een vechtsport. Maar in Diest kan je dat niet doen, dus hier ga ik gewoon naar de fitness. Als ik me beter wil voelen, ga ik naar daar en werk ik tot ik niet meer kan.'

Saeideh: 'Voel je je thuis in Diest?'

Kateryna: 'Ja. Ik houd van Europa en ik ben verliefd op België. Ik was hier al eens in 2012. Het is spijtig dat ik door de oorlog naar hier ben gekomen, maar ik ben blij dat ik hier ben. Ik wil niet teruggaan naar Oekraïne.

Mijn land mis ik niet, maar ik mis wel mijn spullen: de boeken van mijn ouders, een bord van mijn oma, mijn collectie vinyl. Ik hoop dat ik op een dag kan teruggaan om deze dingen te gaan halen. Maar mijn zoon, dochter, hond en drie katten zijn gelukkig allemaal meegekomen naar België. En ik ben blij dat ik geen familie in Oekraïne meer heb. Mijn vader is dood en mijn moeder en zus wonen in Amerika.'

Saeideh: 'Vind je dat er grote cultuurverschillen zijn tussen Oekraïne en België?'

Kateryna: 'De relatie tussen ouders en kinderen is hier anders. Ik heb een relatie met een Vlaamse man en soms discussiëren we daarover. In België maken ouders en kinderen altijd een afspraak om bij elkaar op bezoek te gaan. Dat vind ik raar. Ik woonde vroeger 300 kilometer van mijn ouders maar toch ging ik soms als verrassing naar hen. Ik was elk moment welkom, ook in het midden van de nacht.'

Saeideh: 'Is je leven in België anders?'

Kateryna: 'Sommige dingen zijn hier beter, andere dingen niet. Maar ik ben gelukkig. Wat er slechter is? Het weer! In Oekraïne zijn de winters kouder maar droger, en in de zomer is het altijd warm. En beter? Hier moet ik niet meer onder mijn bed wonen!'

'Als ik alleen zing, voel ik me speciaal.'

WIL JIJ GAAN KIJKEN NAAR *DAG VREEMDE MAN*?

Op dinsdag 28 mei kan je om 13u in Den Amer kijken naar deze muzikale theatershow. Ben je een cursist Nederlands? Dan kan je met je klas of school gaan. Andere mensen kunnen tickets bestellen op de website van het cultureel centrum: ccdiest.be. Op de website theateraz.be kan je kijken naar de videoclip van het liedje *Gelukkig zijn*.

Cursus theoretisch rijbewijs

‘Een lerares is beter dan Google.’

Als je in België met de auto wil leren rijden, moet je eerst een theoretisch examen doen. Dat is moeilijk, zeker voor mensen die nog niet zo goed Nederlands spreken. Daarom hebben Sofiia en Indira zich ingeschreven voor de cursus *Voorbereiding Theoretisch Rijbewijs*.

MEER VRIJHEID

Indira: ‘Ik woon in Scherpenheuvel-Zichem. Dat is een klein dorp en het is moeilijk om daar te wonen zonder auto. Er is geen station en je moet lang wachten op de bus. Ik fiets graag maar niet als het regent. Als ik met de auto kan rijden, heb ik meer vrijheid.’
Sofiia: ‘Ik ben helemaal akkoord. De auto is sneller en comfortabeler dan de fiets of de trein. Met een rijbewijs kan ik ook gemakkelijker een job vinden.’

VEEL MOEILIJKE WOORDEN

Sofiia: ‘Ik heb me ingeschreven voor deze cursus omdat ik me goed wil voorbereiden op het theorie-examen. Voor mij is een cursus beter dan thuis alleen studeren. Je kan dingen vragen aan de lerares.’
Indira: ‘We zijn met veel cursisten en dat is

stimulerend. Er zijn veel moeilijke woorden en een lerares is beter dan Google.’
Sofiia: ‘Er zijn ook veel verkeersregels in België. In de cursus leren we wat je mag doen en niet mag doen op de openbare weg. Ik vind het heel interessant dat de regels in Vlaanderen en Wallonië soms verschillend zijn.’

SCHOOL OF SCHOONMOEDER

Sofiia: ‘Na de cursus ga ik het theoretisch examen doen. Ik ken geen mensen die me kunnen leren rijden, dus ik denk dat ik daarna naar de rijsschool moet gaan om de praktijk te oefenen.’
Indira: ‘Mijn man heeft een auto maar die heeft hij nodig voor zijn werk. Als ik geslaagd ben voor het examen, ga ik leren rijden met mijn man of mijn schoonmoeder. Hopelijk hebben ze veel geduld!’

WIL JE DEZE CURSUS OOK VOLGEN?

Ben je een cursist Nederlands en ben je geslaagd voor 2.1 of 2.2? Dan kan je bij CVO Volt de cursus *Voorbereiding Theoretisch Rijbewijs* volgen. De volgende cursus start in november. De lessen zijn op woensdagvoormiddag. Wil je meer informatie? Ga dan naar het secretariaat van de school.

CAROLINE JULIEN

Ik ben Fardowsa en ik ben 18 jaar. Een jaar geleden ben ik naar België gekomen en nu studeer ik Nederlands. In Somalië ben ik gestopt met school toen ik 12 jaar was. Ik wil graag een diploma middelbaar onderwijs behalen maar hoe kan ik dat doen?

STAP 1: START MET TOEKAN (6 MAAND OF 1 JAAR)

Tina Jacobs is coördinator van TOeKan: TOeKan is een speciale opleiding voor cursisten Nederlands die graag een diploma secundair onderwijs willen behalen. Ben je tussen 18 en 25 jaar en ben je geslaagd voor 1.2? Dan kan je deze opleiding volgen. Je kan TOeKan niet doen in Diest. De lessen zijn bij CVO Volt in Heverlee. Je kan starten in september of in januari. In de voormiddag studeer je ICT, Engels en wiskunde. In de namiddag volg je een intensieve cursus Nederlands. Als je al een certificaat hebt van 2.1 en 2.2, dan duurt de opleiding een semester. Ben je nog niet geslaagd voor 2.1 en 2.2? Dan duurt de opleiding een jaar. Ben je klaar met TOeKan? Dan ben je klaar om te starten met TKO!

STAP 2: STUDEER IN HET TKO (MINIMUM 1,5 JAAR)

Lynn Caillau is trajectbegeleider TKO: TKO betekent TweedeKansOnderwijs. Het is secundair volwassenenonderwijs, dus voor mensen die ouder zijn dan 18 jaar. Je studeert samen met Vlaamse studenten. Het is dus belangrijk dat je al goed Nederlands spreekt en schrijft. Daarom is het goed om eerst in Heverlee TOeKan te volgen. Daarna kan je terugkomen naar Diest voor je opleiding secundair onderwijs. Je kan starten in september of januari. Je hebt elke dag les: Nederlands, Frans of Engels, Wiskunde, ICT en les over maatschappij en cultuur. Als je geslaagd bent voor deze vakken, krijg je een certificaat Aanvullende Algemene Vorming (AAV). Daarnaast moet je ook een extra opleiding volgen. Je kan in Diest kiezen tussen ICT, kinderbegeleider, zorgkundige, meubelmaker of medisch administratief assistent. Ben je ook voor deze opleiding geslaagd? Dan krijg je een diploma secundair onderwijs!

LYNN CAILLAU IS
TRAJECTBEGELEIDER
TKO

WAT GAAT FARDOWSA NU DOEN?

‘Ik wil me inschrijven voor TOeKan! Ik ben geïnteresseerd in ICT en wiskunde en ik wil mijn Nederlands verbeteren. Hopelijk kan ik daarna naar TKO.’

Zien in Diest

“Wauw, wat een mooie plaats. Ik wandel veel in deze straat maar ik was hier nog nooit binnengegaan. Ik ga zeker terugkomen met mijn dochter. Ik ga haar vertellen dat ze hier stil moet zijn.”

SAEIDEH ZARE MOGHADDAS

“Dit is de eerste keer dat ik Jezus zie. Ik was ook nog nooit in een huis dat zo oud is!”

FARDOWSA SAID IGALE

KAPEL GULDEN MAENE

In het centrum van Diest, op 100 meter van de Grote Markt, staat de Kapel Gulden Maene. Een kapel is een mini-kerk, een klein huisje waar christelijke mensen kunnen bidden. Gulden Maene is de naam van de kapel, het betekent 'maan van goud'. Vijfhonderd jaar geleden was dit geen kapel maar een huis. **Op 13 maart 1599 werd Jan Berchmans hier geboren.** Toen de jongen 17 jaar was, koos hij voor een

religieus leven. Hij ging naar Rome om filosofie te studeren. **Hij hielp andere mensen, hij was intelligent en hij kon mooi praten over God.** De mensen van Rome hielden veel van hem. Maar in augustus 1621 kreeg hij erge koorts en zeven dagen later was hij dood. Iedereen miste Jan Berchmans en de mensen zeiden dat hij een heilige was. In 1888 heeft de paus, dat is de baas van de katholieke kerk, gezegd dat Jan

Berchmans officieel een heilige is. Maar waarom is zijn geboortehuis nu een kapel? **Katholieken geloven dat Jan studenten helpt.** Ze gaan – vooral in de examentijd – naar de kapel om een kaars te branden en te vragen of Jan kan zorgen voor een goed resultaat. Heb je binnenkort ook examens? Ga dan zeker eens naar de Sint-Jan Berchmansstraat. De kapel is elke dag open tussen 9u en 18u.

Deze **Dit is Diest** is gemaakt in CVO VOLT door Caroline Julien (fotografie), Fardowsa Said Igale, Mohammed Jendeya, Rimash Kabir, Saeideh Zare Moghaddas, Sara Bosmans (coördinatie & eindredactie), Sarah Buyst (vormgeving). V.U.: José Gonzalez, Hasseltsestraat 37, 3290 Diest
REAGEREN? dit.is.diest@cvovolt.be